

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI  
NA TERENIE MIASTA I GMINY TYKOCIN  
ZA 2023 ROK**



**Kwiecień 2024 r.**

## **I. Cel przygotowania Analizy z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.**

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Tykocin za rok 2023 została sporządzona w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy gminy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie gospodarki odpadami. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Tykocin jest corocznym przeglądem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tykocin za rok 2023 sporządzono w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 9tb w/w ustawy analiza obejmuje w szczególności:

1. możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
2. potrzeby inwestycyjne gminy związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
3. koszty poniesione przez gminę w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
4. liczbę mieszkańców,
5. liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
6. ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy,
7. ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odebranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
8. uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
9. masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Poniższa analiza obejmuje okres funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tykocin od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

## **II. Wstęp.**

Gmina Tykocin jest gminą miejsko-wiejską i zajmuje powierzchnię 207,3 km<sup>2</sup>. Położona jest w granicach województwa podlaskiego w powiecie białostockim, na zachód od Białegostoku.

Gminę Tykocin tworzą 34 sołectwa: Bagienki, Broniszewo, Dobki, Hermany, Jeżewo Nowe, Jeżewo Stare, Kapice-Lipniki, Kapice Stare, Kiślaki, Krosno, Leśniki, Lipniki, Łaziuki, Łazy Małe, Łopuchowo, Nieciece, Pajewo, Piaski, Popowłany, Radule, Rzędziany, Saniki, Sawino, Siekierki, Sierki, Słomianka, Stelmachowo, Stelmachowo-Kolonia, Szafranki, Tatary, Tykocin Kaczorowo, Tykocin Nowe Miasto, Tykocin Kolonia, Żuki.

## **III. Regulacje prawne z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie.**

- a) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- b) Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1469 z późn. zm.);
- c) Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10);
- d) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. poz. 2167);
- e) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. poz. 2412);
- f) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2021 r. poz. 906);
- g) Uchwały Rady Miejskiej w Tykocinie:
  - Uchwała Nr XVII/93/2019 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Tykocin.
  - Uchwała Nr XVII/96/2019 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

- Uchwała Nr XXXVIII/280/2021 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 30 września 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemniki dla nieruchomości niezamieszkałych.
- Uchwała Nr XXXVIII/281/2021 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 30 września 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty za pojemniki dla nieruchomości zamieszkałych.
- Uchwała Nr XLII/314/2022 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

#### **IV. Aktualny stan gospodarki odpadami na terenie gminy Tykocin.**

1. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości porządku w gminach wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest obowiązany udzielić zamówienia publicznego na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, albo zamówienia publicznego na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów. W roku sprawozdawczym w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 września 2023 r. na terenie Gminy Tykocin odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zajmowała się firma MPO Sp. z o.o., ul. Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok. Firma została wyłoniona w trybie postępowania przetargowego.

W celu kontynuacji wykonywania obowiązku związanego z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z terenu gminy Tykocin, Gmina ogłosiła kolejny przetarg, w ramach którego wyłoniła przedsiębiorcę, na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości położonych w granicach administracyjnych gminy Tykocin w 2023 r., 2024 r. i 2025 r.”, firmę MPO Sp. z o.o., ul. Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi gmina objęła zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Ponadto nieruchomości niezamieszkałe miały możliwość zawarcia indywidualnych umów na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z czego skorzystały.

Wszyscy właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani zostali do ponoszenia na rzecz Gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, uzależnionej od liczby osób zamieszkujących na danej nieruchomości.

2) Odpady komunalne z terenu Gminy Tykocin odbierane są w postaci selektywnej i zmieszanej. Zmieszane odpady komunalne przekazywane były do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych.

Segregacja odpadów i ich odbiór odbywała się w systemie mieszanym pojemnikowo-workowym. Worki do segregacji zapewnia firma odbierająca odpady, według potrzeb mieszkańców. Przy każdym odbiorze poszczególnych frakcji odpadów selektywnie zebranych, firma zobowiązana jest do pozostawienia właścicielom nieruchomości nowych worków. Worki dostarczane są bezpłatnie. Właściciele nieruchomości na własny koszt wyposażali nieruchomości w pojemniki.

## **V. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tykocin.**

Zgodnie z art. 6r ust 2 w/w ustawy, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej tego systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) wszyscy właściciele nieruchomości mają obowiązek zbierania odpadów w sposób selektywny. Zgodnie z Uchwałą nr XXXVIII/281/2021 Rady Miejskiej w Tykocinie z dnia 30 września 2021 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty została ustalona w wysokości 27,00 zł/os. Podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny wynosiła 54,00 zł/os. miesięcznie. Ponadto tą samą uchwałą zostało wprowadzone częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 1,00 zł za miesiąc od mieszkańca nieruchomości.

W roku 2023 stawka opłaty nie uległa zmianie.

Zbiórka odpadów na terenie Gminy Tykocin w zabudowie wielorodzinnej odbywa się w systemie pojemnikowym, natomiast w zabudowie jednorodzinnej zbiórka odpadów odbywa się w systemie pojemnikowo-workowym. W pojemnikach mieszkańcy gromadzą odpady zmieszane, a w workach odpady selektywne. Segregację odpadów mieszkańcy prowadzą w podziale na 5 frakcji:

pojemnik/worek żółty- przeznaczony na metal i tworzywa sztuczne,

pojemnik/worek zielony- przeznaczony na szkło,

pojemnik/worek niebieski- przeznaczony na papier,

pojemnik/worek brązowy- przeznaczony na bioodpady,

pojemnik czarny- przeznaczony na odpady zmieszane tj. takie, których nie da się posegregować.

Wywóz odpadów następował zgodnie z harmonogramem odbioru odpadów komunalnych dostępnym w Urzędzie Miejskim oraz na stronie BIP Urzędu. Ponadto firma odbierająca odpady dostarczała harmonogramy bezpośrednio dla mieszkańców.

W ramach zorganizowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowany na działce nr 1396 w obrębie geodezyjnym Tykocin. Czynny jest w każdy wtorek, piątek oraz każdą pierwszą sobotę miesiąca. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przyjmuje nieodpłatnie selektywnie zbierane odpady komunalne z nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami.

## **VI. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Tykocin w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.**

### **1. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.**

Na terenie Gminy Tykocin nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przetargową na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości niezamieszkałych zgodnie z zawartą umową z przedsiębiorcą, przekazywane były w okresie od 01.01.2023 do 30.09.2023 r. do **Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów (ZPiUO) w Czerwonym Borze, Czerwony Bór 71, 18-300 Czerwony Bór oraz do MPO Sp. z o.o. ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok .**

Natomiast w okresie od 01.10.2023 r. do 31.12.2023 r. wszystkie odpady zgodnie z zawartą umową przetargową na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości położonych w granicach administracyjnych gminy Tykocin w 2023 r., 2024r. i 2025 r. przekazywane były do **Instalacji przetwarzania odpadów komunalnych Miasta Białystok-ZUOK w Białymstoku i ZUOK w Hryniewiczach- Przedsiębiorstwo Usługowo- Handlowo-Produkcyjne „LECH” Sp. z o.o, ul. Kombatantów 4, 15-110 Białystok.**

### **2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.**

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami związane są z doskonaleniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze całej gminy, w szczególności w zakresie prawidłowej segregacji odpadów komunalnych. Prowadzimy

działania w celu zaniechania powstawania „dzikich wysypisk”, a także utrzymania czystości na terenie całej Gminy. Jednym z zadań inwestycyjnych przeprowadzonych w 2023 r. było usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania zlokalizowanego na terenie działki o nr geod.138, obręb Pajewo, gm. Tykocin.

Priorytetowym zadaniem Gminy na kolejne lata jest uszczelnienie systemu poprzez prowadzenie weryfikacji składanych przez mieszkańców deklaracji, kontroli przedsiębiorstw w zakresie umów zawartych na odbiór odpadów, a także w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.

## **VII. Koszty poniesione w związku z odebraniem, odzyskiem , recyklingiem i unieszkodliwieniem odpadów komunalnych.**

1. Poniesione koszty obrazuje poniższa tabela:

<b>Lp.</b>	<b>Nazwa kosztu</b>	<b>Kwota w zł.</b>
1.	Koszt odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców oraz z PSZOK	<b>1 704.510,07</b>
2.	Pozostałe koszty funkcjonowania i obsługi administracyjnej systemu.	<b>158.018,11</b>
<b>Razem:</b>		<b>1 862.528,18</b>

2. Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku kształtują się w następujący sposób:

<b>Lp.</b>	<b>Tytuł</b>	<b>Kwota w zł.</b>
1.	Należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	<b>1 759.444,90</b>
2.	Wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	<b>1 689 815,87</b>
3.	Zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (na dzień 31.12.2023 r.)	<b>91.901,33</b>
4.	Nadpłaty tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (na dzień 31.12.2023 r.)	<b>22 272,30</b>
5.	Nadwyżka z opłat	<b>-106.614,43(strata)</b>

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy spóźniają się z wnoszeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane są upomnienia oraz tytuły wykonawcze.

W 2023 roku Burmistrz Tykocina- Organ Podatkowy wystawił 214 upomnień oraz 138 tytułów wykonawczych. Egzekucję opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi sukcesywnie prowadzą Naczelnicy Urzędów Skarbowych.

## **VIII. Liczba mieszkańców**

Gmina Tykocin liczy 5940 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2023 r.). Deklaracji na odbiór odpadów jest złożonych znacznie mniej, a różnica w podanej liczbie mieszkańców wynika m.in. z tego, że wielu uczniów i studentów kontynuuje naukę poza miejscem stałego zameldowania. Analogiczna sytuacja występuje wśród osób czynnych zawodowo, którzy ze względu na wykonywaną pracę przebywają poza terenem Gminy. Na bieżąco prowadzone są działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzenie ich ze stanem faktycznym.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 r. objęto 1593 nieruchomości.

## **IX. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art.6 ust.1.**

W analizowanym okresie Urząd Miejski w Tykocinie na bieżąco identyfikował zarówno właścicieli nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych, którzy nie zawarli umowy na odbieranie odpadów komunalnych, a byłiby do tego zobligowani poprzez art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W Gminie Tykocin w 2023 roku nie stwierdzono przypadków, o których mowa w art. 6 ust.6-12 w/w ustawy.

## **IX. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy oraz ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.**

W 2023 roku z terenu Gminy Tykocin odebrano łącznie 1 434,96 Mg odpadów komunalnych, z czego 963,18 Mg stanowią **odpady niesegregowane (zmieszane) tj. 67,12 % ogółu odebranych odpadów komunalnych.**

Na podstawie sprawozdań otrzymanych od firmy odbierającej od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych odpady komunalne z terenu Gminy Tykocin w roku 2023 odebrano następujące odpady:



**Tabela Nr.1. Ilość odpadów komunalnych zebranych na terenie gminy Tykocin w 2023 r.**

KOD ODPADU	RODZAJ OBERANYCH ODPADÓW	MASA ODEBRANYCH ODAPDÓW KOMUNALNYCH [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	19,08
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	115,92
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	0,50
15 01 07	Opakowania ze szkła	100,58
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	963,18
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	3,32
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	25,94
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	29,42
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,68
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,14
16 01 03	Zużyte opony	4,18
10 01 01	Żużel, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	39,7
20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	10,44
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	35,5
<b>Razem</b>		<b>1 351,58</b>

**Tabela Nr.2. Ilość odpadów zebranych w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych**

KOD ODPADU	RODZAJ ODEBRANYCH ODPADÓW	MASA ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH Z PSZOK [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	3,56
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	33,94
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,22
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4,98
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	35,76
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,80
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,12
<b>Razem</b>		<b>83,38</b>

**Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia.**

- a) Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych –47,55%,
- b) Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 25 %,
- c) Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 4,76%.

#### **X. Podsumowanie**

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Tykocin za rok 2023 została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Miesięczna opłata, bez względu na ilość wytworzonych odpadów zbieranych i odbieranych w sposób selektywny wynosi **27 zł** lub **54 zł** od osoby w przypadku gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku segregacji.

Gmina Tykocin w pełni realizuje przejęte obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Priorytetowym zadaniem na kolejne lata będzie dalsza edukacja mieszkańców odnośnie świadomego postępowania z odpadami komunalnymi, w szczególności ich właściwa segregacja a także uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.



**BURMISTRZ**  
*Mariusz Dudziński*